

Förbandsbesöksrapport

Artilleriregementet (A 9)

27 oktober 2021

Plikträdet

Enligt förordning 2017:1249 utgör Plikträdet det centrala medinflytandeorganet för totalförsvarspiktiga under grundutbildning. Plikträdet, som består av fem före detta värnpliktiga som väljs på den årliga Värnpliktskongressen, företräder samtliga värnpliktiga och bedriver intresse- och rättighetsbevakning för deras räkning. Förbandsbesök är en viktig del i Pliktrådets löpande verksamhet.

Rapporten

I rapporten redovisas de intryck som gavs vid besöket. Rapporten ligger till grund för den slutrapport som Plikträdet författar i slutet av verksamhetsåret. Rapporten utgör också en dialog med besökt förband, som därmed får möjlighet att åtgärda fel och brister. Dessa kommer följas upp av Plikträdet vid senare besök.

Plikträdet tillser att detta dokument går ut till LMA, förbandschef eller motsvarande funktion samt förtroendevalda värnpliktiga på relevant förband. LMA ansvarar i sin tur för att vidarebefordra rapporten till relevanta funktioner på förbandet och de Plikträdet träffat under sitt besök samt till berört soldathem. Berört förband har lämnat synpunkter på rapportens innehåll, den görs nu publik.

Deltagare:

Sven Blomberg och Anton Hanny.

Innehåll

Sammanfattning.....	3
Inledning.....	3
Organisation	3
Arbetsmiljö & säkerhet.....	3
Psykisk hälsa	3
Försvarshälsan.....	3
Attityder	4
Utrustning.....	4
Avbruten utbildning	4
Resor.....	4
Boendemiljö & vistelseutrymmen.....	4
Medinflytande	5
Information och mönstring	5
Avslutning.....	5

Sammanfattning

Efter besöket på A 9 kan Pliktrådet konstatera att förbandet har styrkor såväl som svagheter. I mångt och mycket är de värnpliktiga positivt inställda till befälslagen och utbildningen. Däremot lider förbandet av att befäl använder kollektiv bestraffning, för vilket förbandsledningen lovar ändring. Vi uppmanar även förbandet att fortsätta arbetet med psykisk hälsa. Detta både gällande hantering av enskilda värnpliktiga med psykisk ohälsa och preventivt arbeta mot ohälsa.

Förbandet tog emot oss väl och verkade engagerade i medinflytandet, samt villiga att höra våra slutsatser och synpunkter.

Inledning

Pliktrådet besökte A 9 onsdagen den 27 oktober. Under dagen träffade Pliktrådet stora delar av förbands-, bataljons-, kompani- och plutonsledningen samt många värnpliktiga. Besöket avslutades med ett sista möte där Pliktrådet uppmärksammade bataljons- och förbandsledningen på de tydligaste bristerna som vi uppmärksammat under besöket.

Rapporten är skriven så att styckena inleds med en observerande del och avslutas med Pliktrådets synpunkter och/eller kravställningar.

Organisation

A 9 är uppbyggt på tre kompanier: ett pjäs-, ett stab och tross-, samt ett sensorkompani. Stab och trosskompaniet är det betydligt största kompaniet, sett i värnpliktsvolym.

Dessa kompanier utgör den utbildande bataljonen på förbandet.

Arbetsmiljö & säkerhet

Psykisk hälsa

Förbandet har under utbildningsåret haft fler avbrott av psykiska skäl än tidigare. Förbandsledningen ser att detta är en produkt av den generella psykiska ohälsan som råder i samhället och att det i stora drag inte har att göra med förbandet. De arbetar på förbandsnivå med att förebygga psykisk ohälsa och försöker bli bättre i hanteringen när det uppstår.

Pliktrådet anser att förbandet bör fortsätta att ta fram en tydlig struktur för hur man ska hantera individer som lider av psykisk ohälsa. Därefter bör de arbeta förebyggande, genom att med tillgängliga medel minska inryckningsstressen och att främja goda möjligheter för psykisk återhämtning. Vi ser positivt på förbandets arbete med att sänka inryckningsstressen och det arbetet bör fortsätta genom en dialog mellan bataljons- och kompaniledningar.

Försvårshälsan

Försvårshälsan ligger en bit ifrån regementsområdet. På grund av det har man på A 9 valt att nyttja kompanisköterskor som finns på vardera kompani. Detta är något som de olika nivåerna på förbandet anser fungera väldigt bra.

Attityder

De värnpliktiga är i det stora hela nöjda med befälens attityd och jargong. Det har skett några händelser som de värnpliktiga reagerat på, där befäl dragit i krag speglar. Det framkom även att ett antal befäl använt sig av kollektiv bestraffning. Förbandsledningen tog till sig av den informationen och lovade att arbeta mot detta.

En anledning till att kollektiv bestraffning kan ske utan att de värnpliktiga säger ifrån kan bero på att de värnpliktiga inte är införstådda med vad som är okej och inte. Att utbilda i vilka rättigheter och skyldigheter de värnpliktiga har kan vara ett sätt att få dem att säga ifrån om liknande övertramp sker igen.

Pliktrådet ser väldigt allvarligt på nyttjandet av kollektiv bestraffning; det måste upphöra. Det är därför positivt att förbandsledningen tog tag i frågan och vi kommer att följa upp förbandets arbete att motverka liknande händelser i framtiden.

Utrustning

På förbandet flaggas det om att de har brister på personlig utrustning i vissa storlekar. Det handlar då mest om de mindre och de större storlekarna. Efter samtal med de värnpliktiga framkom det att det även saknas mensskydd i alla storlekar.

En lösning på problemet med bristen på mensskydd kan vara att be NVK-representanterna att samla in listor på vilka storlekar och vilken typ av mensskydd deras pluton/kompani vill ha. Då kan inhandlingen ske bättre så att de värnpliktiga får den mängd i den storlek de faktiskt vill ha.

Avbruten utbildning

Hittills har 13 personer avbrutit sin värnplikt på A 9. Detta beror både på fysiska och psykiska skäl, men en majoritet har haft besvären sen innan de ryckte in.

Resor

Oftast går det bara en buss till och från flygplatsen i samband med hemresor, vilket är ett problem för de värnpliktiga. Ofta anländer eller åker de värnpliktiga med olika flyg, vilket då leder till att vissa får vänta länge: antingen på att bussen ska gå från flygplatsen, eller lång väntan på flygplatsen till dess att flyget avgår.

Boendemiljö & vistelseutrymmen

Kompanierna på A 9 är uppdelade i tre kasernbyggnader. De bor gruppvis på logement som är utrustade med sängar, bord, stolar och skåp för militär materiel. Civilskåp finns på övervåningen i kasernbyggnaden. Det finns även dagrum i byggnaden med möjlighet till kylförvaring, mikrovågsugn samt sällskapsytor.

Matsalen ligger på I 19:s kasernområde på andra sidan vägen. Förbandet och de värnpliktiga vittnar om att det strular med vissa funktioner i köket. Det blir långa köer vilket leder till att det blir stressigt att äta för de värnpliktiga.

Soldathemmet ligger utanför kasernområdet med kort gångavstånd. Soldathemmet delas med I 19. På soldathemmet finns fika och godis att köpa, kaffe är gratis. Det finns även en soldatshop. Soldathemmet är i inledningsfasen av en ombyggnation som kommer att möjliggöra fler aktiviteter för de värnpliktiga. I nuläget finns biorum, speldatorrum, tv-spelsrum och andra sällskapsytor. I framtiden planeras ett större fik, musikrum och fler bio/tv-spelsrum.

Medinflytande

Medinflytandeorganisationen fungerar bra på A 9. De förtroendevalda får utbildning och vägledning av sin LMA. De värnpliktiga uttryckte att problem som lyfts tas på allvar och att förändringar därefter sker. I samtal med de förtroendevalda framkom det att de gärna vill fortsätta träffa samtliga förtroendevalda på samma sätt som de gjorde när Pliktrådet var på besök. Det var en bra stund där de kunde sitta tillsammans och dra erfarenheter och lära av varandra.

Pliktrådet anser därför att A 9 bör se över möjligheten för de förtroendevalda att få ha liknande träffar i framtiden.

Information och mönstring

Förbundet belyser problemet med att många av avbrotten beror på skador och bekymmer som individen visste om redan under mönstringen, men som antingen missats eller ignorerats.

Avslutning

Pliktrådet hoppas att vi med denna rapport har förmedlat våra intryck på ett konstruktivt sätt. Besöket på A 9 kändes väl förberett och vi blev väl bemötta. Det finns vissa problem och förbättringspunkter på förbundet, som vi ser fram emot att följa upp vid nästa besök. Vi ser fram emot ett fortsatt gott samarbete mellan Pliktrådet och A 9.

Tack för ett givande besök,

Sven Blomberg
Ledamot